

УДК 123.1

## **ЗБЕРІГАННЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ НА ВІДДАЛЕНИХ РЕСУРСАХ: ДО ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИВАТНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ**

Стогнієнко Є. В. ст. гр. 5652м, Гончарова О.О. к.ф.н., викладач кафедри філософії та культурології

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова  
Україна, Миколаїв

yeuhen.stohniyenko@ukr.net, hamisek@ukr.net

*текст дається в авторській редакції*

**Актуальність.** Хмарні технології стали звичною частиною нашого життя [3], вони значно полегшили обмін інформацією між людьми в усьому світі, пошук інформації займає не більше секунди, google перекладач зрозуміло перекладе з арабської, таргетована реклама пропонує лише те, що нам цікаво, інтерактивні мапи дозволяють швидко зорієнтуватись у будь-якій точці світу, рекомендувальні сервіси підказують, що скоштувати у ресторані поблизу та що почитати увечері, Facebook радить, з ким поспілкуватись та повідомляє, коли ви з'явилися на чийсь світлинці, розумний холодильник повідомляє про продукт, в якого закінчується термін придатності, автомобіль повідомляє, коли треба обслуговувати двигун, а сервіс онлайнного кредитування за секунди оцінить платоспроможність та зарахує якнайбільше грошей на картку. Все це реалізовано завдяки великим даним, що їх генерують користувачі хмарних ресурсів.

Хмарні технології знижують собівартість і покращують ефективність багатьох складних застосовних приладів, таких як пральні та посудомийні машини, роботи-прибиральники, багатофункціональні тривимірні принтери та багатьох інших виробництв [2, 17]. Також завдяки великим даним створюють наукові відкриття, передбачають природні та соціальні катаклізми [11], лікують хвороби [12], визначають, де розпилювати гербіцид на полі [16], де є перепона дорожнього руху чи аварія.

Та окрім безперечних переваг ці технології принесли у світ нові загрози, серед найважливіших з яких є загроза принципам свободи особистості і порушення приватності нашого життя [25, с 21]. Бо всі відомості, що потрапили на віддалений ресурс, підпадають під володарювання власника того ресурсу. Співзасновник Apple, Стів Возняк сказав, остерігаючи: у хмарі ви не маєте нічого, ви вже погодилися з цим; що більше всякого ми віддаємо у всесвітнє павутиння, в хмари, то менше ми насправді це контролюємо [14].

Ці проблеми досліджували у своїх книгах Джуліан Ассанж [15], Кеті О'Нейл [25], Аріель Езрачі з Морисом Стуке [21] та Ювал Ной Гарарі [4].

**Основний текст.** Фізично все те, що ви передали до хмари, вам більше не належить, ви не можете вплинути на використання своїх відомостей, коли вони на далекому сервері, який не ваш. Використання ваших відомостей може бути обмежене лише юридично, в тих межах, в яких це застережено політикою конфіденційності ресурсу [3]. Проте, політику конфіденційності розробляє власник ресурсу, і застерігає він насамперед свої права. І застережене право власника змінювати умови політики не погоджуючи їх із користувачами, в односторонньому порядку, аж ніяк не сприяє захисту прав користувачів [7]. До того ж, проконтролювати виконання багато-яких з умов політики неможливо або дуже складно [26].

Отже, хмарні сервіси мають право використовувати ваші відомості згідно зі своєю політикою конфіденційності або угодою користування. Проте, як видно з непорозуміння

навколо Кембрідж Аналітики (коли 270 тисяч користувачів facebook [19], заради кількох доларів [22], заповнили опитування і погодилися передати для аналітики всі дані про себе та своїх друзів [5], загалом близько 87 мільйонів осіб [23], а потім багато з них вважали, що їхні відомості використовують незаконно), багато-хто взагалі не розуміє умов, на які погоджується. Ці умови часто написані плутаною юридичною англійською мовою і їх ніхто зазвичай навіть не читає [1]. В більшості угод зазначено право надавача послуг використовувати дані користувачів для таргетування реклами, персоналізованих пропозицій, внутрішньої аналітики та перепродажу третім особам.

На основі аналітики відомостей користувачів створені такі сервіси як google перекладач, google recaptcha, система розпізнавання облич facebook, система автономного керування автомобілем tesla та багато інших. Також На основі аналітики відомостей розробляються ефективні рекламні кампанії [13].

Часопис Економіст подає думку пана Вейла, який співпрацює з паном Ланні і пише книгу про оновлення ліберальної економіки з Еріком Поснером з Чиказького університету: зрештою, послуги штучного інтелекту надаються не алгоритмами, а людьми, які генерують сирий матеріал. "Дані - це праця", - каже пан Вейл, який працює над системою вимірювання вартості внесків індивідуальних даних, щоб створити основу для справедливішого обміну [20].

Втім, користувачі онлайн-сервісів часто навіть не цікавляться, які відомості збирають ці сервіси і як вони використовують ці відомості.

Люди не знають, наскільки цінні їхні дані, і вони насправді не хочуть заморочуватися керуванням ними, каже Алессандро Аквісті з університету Карнегі-Меллона [20].

Як зазначив старший науковий співробітник Інституту Гудзону та засновник Осередку з економіки Інтернету, пан Гарольд Фергтготт-Рот: Ми живемо у світі, в якому наші дії, розташування та навіть думки відстежуються, синтезуються та використовуються задля чогось, про що ми геть не знаємо. Ми маємо користь з багатьох, але не всіх відомостей, які про нас згенерували онлайн-компанії [28].

Англійський часопис Економіст пояснює: Від підземних поїздів і вітрових турбін до унітазів і тостерів - всі різновиди пристроїв стають джерелами даних. Світ буде щетиною з підключеними датчиками, тому люди залишать цифровий слід будь-де, навіть якщо вони не сполучені з Інтернетом. Пауль Сондереггер, стратег з великих даних з Oracle, розробника програмного забезпечення, зазначив: "Дані будуть найбільшою зовнішністю: ми генеруватимемо їх що б ми не робили" [20].

Прямо хмарні сервіси часто не вимагають грошей від споживачів, багато з їхніх послуг є безкоштовними. Проте ми платимо за них своїми відомостями і своїми правами, це створює ілюзію їх безкоштовності [10, 24]. П'ять найдорожчих компаній в світі - компанії, які збирають найбільше відомостей. І їхні прибутки зростають приблизно на 25 мільярдів доларів щокварталу [27].

Всі наші відомості, з погляду компанії, яка ними володіє, є ресурсом під назвою Великі дані. Цей ресурс дає змогу передбачати наші потреби, думки, дії, поведінку та впливати на них. Компанії, що володіють великими даними, певною мірою, володіють своїми користувачами. Вони продають нас рекламодавцям, аби ті могли спонукати нас на певні дії. Тож ми, не своєю волею, також стаємо ресурсом [9]. Кожен з нас має певну ціну для компанії, яка має наші дані.

Цей ресурс є не тільки дорогим, а ще має дуже великий потенціал.

Великі дані відкривають нові можливості до маніпулювання людьми. Базуючись на великих даних, можливо знайти всю потрібну інформацію, щоб знайти потрібних людей і переконати їх на виконання потрібних дій. Кембрідж Аналітика змінила політичний вибір американців, допомогла організувати англійський "Брекзит". І це тільки те, про що ми знаємо. Вислів часів Ротшильда "Хто володіє інформацією, той володіє світом" актуальніший, ніж тоді [18, 6]. Англійський часопис Економіст зазначив: Контроль даних інтернет-компаніями надає їм величезної могутності [27].

Та все ж, як будь-яку технологію можна використати і на добро і на лихо, так і дані можна використовувати як для того щоб покращити життя людей, так і для того, щоб їх підкорити, позбавити права вибору. Великі дані можна використовувати як для кращого розуміння потреб користувачів, надання їм якісніших послуг, звільнення людей від буденної праці, так і для маніпулювання ними. І навіть маніпулювати людьми можна не тільки задля своєї користі, але і для запобігання злочинам, військовим зіткненням, протидії тероризму [8].

**Висновок.** Отже, проаналізувавши тему приватності у хмарних ресурсах, можна дійти висновку, що насправді дуже складно захистити своє приватне життя від непотрібного втручання, ми часто не знаємо, як і для чого використовують наші відомості. І що далі розвиваються технології, то важче боронити свою волю та приватність. Застосування технічних способів захисту приватності є важливим, проте не цілковитим захистом свободи волі. Не менш важливою є психологічна стійкість до маніпулювання, вміння критично аналізувати, перевіряти інформацію, яку ми споживаємо.

Найважливішим чинником для захисту своєї волі є самоаналіз. Бо природа не виносить пустоти. Коли людина не має мрії, мети, не має воління чогось досягти, не має того, що творить волю як непорушну силу, вона легко підхилиться під чужу волю навіть без складних маніпуляцій. Треба аналізувати себе, своє життя, мрії, вчинки, їх наслідки, своє розуміння Істини, тоді легше усвідомлювати свій вибір і опиратися небажаного маніпулятивного впливу. А поєднуючи свідомість, відповідальне ставлення до повідомлень, що нас оточують із технічним захистом приватності, ми отримуємо шанс триматись шляху своєї вільної волі.

## REFERENCES

- [1] 22, 000 People Agreed to Clean Toilets by Logging on to Wi-Fi. URL: <http://nymag.com/intelligencer/2017/07/22-000-people-agreed-to-clean-toilets-by-logging-on-to-wifi.html> (Last accessed: 29.10.2018).
- [2] В.П. Вишневський; О.В. Вієцька; О.М. Гаркушенко; С.І. Князєв; О.В. Лях; В.Д. Чекіна; Д.Ю. Череватський. Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку. Київ: Інститут економіки промисловості НАН України, 2018. 192 с.
- [3] Возможна ли приватность в облаке - «Хакер». URL: <https://xakep.ru/2011/10/24/57474/> (дата звернення: 27.10.2018).
- [4] Гарарі Ю. Н. 21 урок для 21-го століття. Київ: Book Chef, 2018. 416 с.
- [5] Как проверить, использовала ли Cambridge Analytica ваши данные - AIN.UA. URL: <https://ain.ua/2018/04/10/kak-proverit-dannye-v-ca/> (Last accessed: 19.11.2018).
- [6] Про "Big data" - Ліга Інженерів України. URL: <https://www.leu.com.ua/pro-big-data/> (Last accessed: 26.10.2018).
- [7] Сказки о безопасности. Облака и privacy. URL: <https://www.itweek.ru/security/article/detail.php?ID=191054> (Last accessed: 27.10.2018).
- [8] Теория заговора или почему так много шума вокруг персональных данных в интернете - AIN.UA. URL: <https://ain.ua/2018/04/11/teoriya-zagovora/> (Last accessed: 31.10.2018).
- [9] Тим Кук: В отличие от Facebook, клиенты — не наш продукт - AIN.UA. URL: <https://ain.ua/2018/03/29/kuk-raskritikoval-facebook/> (Last accessed: 31.10.2018).

- [10] Что вы сообщаете о себе Facebook, Apple и Google, если просто смотрите с другом фильм под пиццу – AIN.UA. URL: <https://ain.ua/2018/04/23/skolko-dannyx-sobirajut-kompanii/> (Last accessed: 28.10.2018).  
[11] Що таке Big Data? URL: <http://thefuture.news/bigdata> (Last accessed: 26.10.2018).  
[12] Як Big Data допомагають сучасній медицині? » Tokar.ua. URL: <https://tokar.ua/read/28563> (Last accessed: 26.10.2018).

УДК 159.93

## КОМП'ЮТЕРНІ ІГРИ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НОВІ МОЖЛИВОСТІ ЧИ НОВІ ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАЛЕЖНОСТІ

Шуригіна Л.О. ст. гр. 5112м, Гончарова О.О. к.ф.н., викладач кафедри філософії та культурології

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова  
Україна, Миколаїв

[shuryginaliliya@gmail.com](mailto:shuryginaliliya@gmail.com), [hamisek@ukr.net](mailto:hamisek@ukr.net)

*текст дається в авторській редакції*

**Актуальність:** В наш час стрімко починає розвиватися VR і AR індустрія, а саме віртуальна та доповнена реальність. Кожного дня мільйон людей по всьому світі проводять багато часу у віртуальному просторі, це можуть бути ігри, віртуальні кінотеатри чи навіть бібліотеки. Чому люди стали проводити так багато часу у віртуальній реальності? Тому що це стало дуже легко. Кожен з нас має комп'ютер та інтернет, а потрапляючи у віртуальну реальність повсякденні речі починають бути більш цікавими та простими. Тобі не треба виходити з дому щоб зустрітися з друзями, ти просто можеш сидіти в себе вдома та грати у віртуальну гру зі своїми друзями, тобі не треба йти до магазину, щоб вибрати собі сніданок, для цього можна використати віртуальний магазин, та кур'єр принесе замовлення до твого дому, тобі ніколи не буде самотньо, бо в тебе є віртуальні друзі, які, навіть, можуть бути з іншого куточку світу. Але постає інше питання, чи це завжди добре?

У тезах здійснено аналіз впливу віртуальної реальності на сучасну людину, розкриття позитивних та негативних чинників.

**Основна частина. Основний матеріал.** Термін VR «віртуальна реальність» був введений в масовий обіг в 1980-х рр. Дж. Ланьєр - спеціалістом по комп'ютерній техніці, підприємцем і навіть музикантом. Після цього моменту термін «віртуальна реальність» перетерпів багато інтерпретацій, але найкращим являється визначення, сформульоване фахівцем компанії Eligo Vision Валерією Холодковою, так як у визначенні акцентується увага на візуалізації інформації, як одному з ознак віртуальної реальності. Віртуальна реальність (англ. Virtual reality, VR) - це технологія, яка побудована на зворотній зв'язок між людиною і світом, синтезованим комп'ютером, а також спосіб, за допомогою якого людина візуалізує цифровий світ, маніпулює ним та взаємодіє з ним.

Визначення доповненої реальності (англ. Augmented reality, AR) було введено також нещодавно. Спочатку цей термін був запропонований дослідником Томом Коделом в 1990 р, який в той час працював в компанії Boeing. У 1997 р. Рональд Т. Азума в своєму дослідженні присвяченому різним способам дослідження доповненої реальності, дав їй досить ємне і просте визначення - це система, яка поєднує віртуальне і реальне, взаємодіє в реальному часі, розташовується в тривимірному просторі.